

بی نظم منظم

فیلم اول:
بحران عمیق

انباشت جشنواره از فیلم‌های اول
نشانه بحران ارتباط دولت با سینماست

علیرضا محمودی

سال هاست که حضاران در هیأت انتخاب جشنواره فیلم فجر در پایان کارشان یک جمله کلیشه‌شده را تکرار می‌کنند: منتظر فیلم‌های اول کارگردانان باشید. وقتی مهم‌ترین ویژگی صنعتی و فرهنگی فیلم‌های انتخاب‌شده غافلگیری فیلم‌های اول بیان می‌شود، انگار گوینده از غیبت فیلمسازان باسابقه از جشنواره هم خبر می‌دهد؛ غیبت فیلمسازانی که ساختار تولید فیلم ایرانی با تداوم و حضور آنها معنی می‌شود یا از چرخه تولید بیرون هستند یا حضور در جشنواره فیلم فجر را مغل و مانع جریان عرضه آثار خود می‌دانند.

حقیقتا سینمای ایران در جشنواره جایی خودش را بروز می‌دهد که سازندگان اندک و پرکار فیلم‌های تجاری نخستین مصرف عمومی فیلم‌هایشان را هرگز در جشنواره قرار نمی‌دهند. برنامه آنها در اکران بیشتر با تبلیغات هدایت شده در شبکه‌های اجتماعی و غافلگیری مخاطبان قرار دارد و جشنواره افشاکننده و مخدوش‌کننده برنامه آنهاست. سازندگان فیلم‌های محدود هنری هم برنامه نمایش خود را مطابق برنامه جشنواره‌های خارجی تنظیم می‌کنند؛ رفتارهای ممیزی که می‌خواهد تولید زیرزمینی را کنترل کند یا قوانین جشنواره‌های جهانی باعث می‌شوند هنری‌سازان بی‌سرو صدا از کنار جشنواره بگذرند. به عبارت دیگر بخش مهمی از تولیدات سینمای ایران که در سال آینده سرمایه و اعتبار برای سینما کسب می‌کنند، هرگونه حضور در یک رویداد ملی را مغل برنامه خود می‌دانند؛ رویدادی که زمانی محل تبلیغ و مکان معتبر شدن فیلم‌ها بود. به عبارت ساده‌تر ارتباط دولت در سینمای ملی امروز ایران با بخش‌های تجاری و فرهنگی مختل شده و به جز صدور مجوز در برخی موارد بخش اصلی سینمای ایران تا حد امکان سعی می‌کند با دولت - جشنواره کاری نداشته باشد.

اینجاست که غیبت بدنه اصلی تولید فیلم ایرانی در جشنواره بیانگر بحران حضور دولت و روش‌های دولتی در سینماست و گرنه فیلمسازان اول، جشنواره را همیشه محل اثبات حرفه‌ای شدن خود می‌دانند و از آن به عنوان محلی برای معارفه حرفه‌ای استفاده می‌کنند. کسانی از جشنواره استقبال می‌کنند که هنوز حرفه‌ای نشده‌اند و این برای سینمای ملی چیزی جز بازتاب نیاز به تعریف مجدد حضور دولت در سینما نیست.

روز سوم فجر چهل و سوم از چشم دوربین

سلفی در نشست خبری

منصور ضابطیان (مجری)، حسام فرهمند (کارگردان) و غزل شاکری (بازیگر) در نشست خبری «رها»

شهاب حسینی در نشست خبری «رها» از گزینه‌های دریافت سیمرغ

فتوکال «بچه مردم»

محمود کریمی و مهید جهان‌نوش؛ سلفی کارگردان و بازیگر «بچه مردم»

ژست مرضیه برومند مقابل دوربین عکاسان

عکس‌نویشت

سینما قدس هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر

دهه فجر سال ۱۳۶۷. هفتمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر. صف علاقه‌مندان در میدان ولیعصر (عج) تهران برای ورود به سینما قدس و تماشای فیلمی از بخش مسابقه سینمای ایران.

